

Recenzia vysokoškolskej učebnice: Úvod do sociálnych služieb

Ladislav Mura

doc. Mgr. Ing. Ladislav Mura, PhD.

Fakulta sociálnych vied, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Vysokoškolská učebnica pani doc. PhDr. Olgy Bočákovéj, PhD. *Úvod do sociálnych služieb* má prepojenosť smerom k sociálnej politike, k sociálnemu zabezpečeniu. Táto téma je v súčasnosti veľmi aktuálna nielen v našich podmienkach, ale i v európskom a svetovom priestore. Predkladaná vysokoškolská učebnica *Úvod do sociálnych služieb* splnila kritéria stanovené na písanie vysokoškolskej učebnice. Samotná publikácia obsahuje štrnásť kapitol a príslušných podkapitol, ďalej otázky na riešenie jednotlivých problematik, ako aj nosné pojmy na zapamätanie si a prílohy.

Prvá kapitola je venovaná sociálnej politike v kontinuite na sociálne služby, autorka berie do úvahy nepriaznivý demografický vývoj. Rozoberá podstatu sociálnej politiky, jej formy, nástroje, subjektívne a objektívne objekty sociálnej politiky.

Druhá kapitola rozoberá sociálne zabezpečenie, jeho faktory, princípy a piliere.

V tretej kapitole nachádzame sociálne služby ako súčasť sociálnej politiky. V nej sa autorky sústredili na zmeny v spoločnosti po roku 1989, hlavne v oblasti sociálnej. V tejto kapitole autorky začlenili aj históriu významných období vo vývoji sociálnych služieb.

Vo štvrtej kapitole je akcent kladený na sociálne služby vo verejnej správe, definujú pojmy, činnosť VUC, nové princípy, stratégiu a plánovanie sociálnych služieb.

V piatej kapitole rozoberajú sociálne služby a ich hlavné subjekty, zaoberajú sa právomocami VUC a obcí, pričom neopomínajú základné dokumenty spojené so sociálnymi službami.

V šiestej kapitole analyzujú financovanie sociálnych služieb, názornými tabuľkami upozorňujú na súčasný stav.

V siedmej kapitole sa venujú kvalite sociálnych služieb, uvádzajú štandardy kvality sociálnych služieb v kontexte so Zákom 448/2008 Z.z. o sociálnych službách.

V ôsmej kapitole uvádzajú ľudské práva v kontexte so sociálnymi službami, kde poukazujú na nutnosť ich dodržiavania vzhľadom na negatívne javy.

V deviatej kapitole sa venujú manažmentu v sociálnych službách. Popisujú manažérske funkcie a plánovanie. Dôraz dávajú na individuálny plán klienta, užívateľa sociálnych služieb a na komunitné plánovanie.

V desiatej kapitole približujú osobnosť človeka v poskytovaní sociálnych služieb, apelujú na etické hodnoty, akými sú dôstojnosť, úcta, ktoré by nemali chýbať v oblasti sociálnych služieb. Sústredenosť je zameraná na Etický kódex sociálneho pracovníka.

V jedenástej kapitole sa venujú voľnočasovým aktivitám v zariadeniach sociálnych služieb, autorky zdôrazňujú význam týchto aktivít pre telesný a duševný rozvoj človeka.

V dvanástej kapitole kladú dôraz na dobrovoľníctvo v sociálnych službách, všímajú si jeho veľký význam a ľudský rozmer.

V trinástej kapitole poukazujú na mimovládne organizácie v oblasti sociálnych služieb, zamerali sa na občianske združenia, neziskové organizácie, na humanitárne združenia. Popisujú predmet ich činností smerom k určitým cieľovým skupinám.

Štrnásta kapitola pojednáva o sociálnych službách pre vybrané cieľové skupiny napr. rodinu, zdravotne znevýhodnených, nezamestnaných, utečencov a pod.

Autorky sa zhostili neľahkej úlohy, problematiky sociálnych služieb, ktorá v spoločnosti rezonuje a stále nie sú konkrétne riešenia na požadovanej úrovni, neuspokojujú ľudí, ktorí sociálne služby potrebujú, lebo sa ocitli v zložitej životnej situácii.

Jednotlivé kapitoly sú logickým vyústením okruhov otázok, ktoré sú chronologicky a zrozumiteľne obsiahnuté v kapitolách a podkapitolách. Obrázková charakteristika je veľmi vhodne volená, dotvára vysoko pozitívny pohľad na obsahovú i formálnu stránku vysokoškolskej učebnice.

Čitateľ, z hľadiska didaktiky, získa všetky potrebné zásady, ktoré rezonujú v zmysle anotácie kapitoly, jej obsahu a samotného záveru. Vysoko hodnotím časť pod názvom Zapamätajme si, kde sa podarilo zdôrazniť to, čo je pre danú problematiku podstatné.

Formálne spracovanie je na vynikajúcej úrovni, prehľadné a logické. Autorky s veľkou vážnosťou uvádzajú parafrázované a citované zdroje. Vysokoškolská učebnica Úvod do sociálnych služieb je prínosom pre všetkých, ktorí sa zaoberajú sociálnou oblasťou spoločnosti, je veľmi dobrým študijným atribútom, poskytuje prehľadnosť a víziu pre nás všetkých.

Na základe uvedených faktov odporúčam vysokoškolskú učebnicu Úvod do sociálnych služieb vydať vo vydavateľstve a publikovať v knižnej podobe v kategórii vysokoškolská učebnica.

Kontaktné údaje**doc. Mgr. Ing. Ladislav Mura, PhD.**

Fakulta sociálnych vied, Univerzita sv. Cyrila a Metoda, Trnava

Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

emailová adresa: ladislav.mura@ucm.sk